

En fri verden

Hvor langt kan man gå?

Af Lasse Rasmussen

Ken Loach har lavet mange film, som i et meget realistisk filmsprog beskriver de usle sociale forhold, som dårligst stillede lever under. Hans film har været båret af social indignation og en krads social realisme. Denne gang har han valgt at se sagen fra den anden side. I stedet for at følge samfundets tabere har han valgt at lade hovedrollen være en person, som udnytter andre menneskers sociale nød.

Der, hvor filmen er bedst, er dog de scener, hvor man får indblik i de dårlige vilkår, som det engelske (og formentlig alle vestlige) samfund byder indvandrere fra de tidligere østblok-lande. Deres desperation efter at skabe sig et godt liv for dem selv og deres familier er det, der gør filmen værd at se. Det er bagsiden af den frie verden. Her er det er den gamle Ken Loach, der gør det, han er bedst til.

I centrum for filmen er imidlertid Angie, en ung kvinde, som starter sit eget rekrutteringsbureau, som formidler arbejde til østarbejdere, og som groft udnytter de socialt svage stillede. Angie handler uden moral og uden social ansvarlighed. Hun er fuldstændig kynisk i sin udnyttelse af andre mennesker. Man forstår ikke, hvorfor hun handler, som hun gør. For nok gør filmen meget ud af at skildre, at hun også er klemmt. Hun er selv arbejdsløs, før hun starter sit bureau. Men det retfærdiggør ikke, at hun groft udnytter endnu svagere personer. Tværtimod viser hendes partner Rose, at det godt kan lade sig gøre at skabe sig en levevej uden at ty til Angies metoder. Rose tager da også afstand fra Angies metoder. Det samme gør hendes far, som repræsenterer den gammeldags arbejderklasse.

Forholdet mellem disse tre personer og det, de repræsenterer, kunne være blevet brugt langt bedre i filmen, end tilfældet er. Heri ligger kimen til en interessant beskrivelse af, hvor langt man kan gå for at sikre sin egen eksistens uden at udnytte andre mennesker på det groveste, og uden selv at blive udnyttet og udbyttet. Filmene borer imidlertid ikke i disse temaer, men satser i stedet for på en beskrivelse af Angie, hvilket efter min opfattelse er en fejl. Det skyldes først og fremmest, at man som tilskuer slet ikke kan identificere sig med hende, fordi hun fremtræder usympatisk og moralsk meget anløben. Derfor føler man en vis distance og afstandtagen til filmen. Når identifikationen med hovedpersonen glipper, mister man interessen for filmen og dens budskaber. Man sidder tilbage med en følelse af spildte muligheder.

It's A Free World - England 2007 – Instr.: Ken Loach – Manus: Paul Laverty - Medv.: Kierston Wareing (Angie), Juliet Ellis (Rose), Leslaw Zurek (Karol), Joe Siffleet (Jamie), Colin Caughlin (Geoff), Maggie Russell (Cathy), Raymond Mearns (Andy) - 96 min. - Biografprem. d. 9/5 2008 - Udlejning © Miracle Film - Tilladt for børn over 11 år

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=6467&area=1>

<http://www.nytimes.com/2008/02/29/movies/29free.html>

